72878 - Renkleri Açısında Elbisenin Hükümleri

Soru

Hadiste geçen “Muasfer” kırmızı elbiseden maksat nedir? Bitki veya şeker renginde elbise giymek caiz mi?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi:

Giyimde asıl olan mübah olmasıdır. Yüce Allah şöyle dedi: “Yeryüzünde ne varsa tamamını sizin için yaratan, sonra göğe yönelerek onları, yedi gök olarak tamamlayıp düzene koyan O’dur ve O, her şeyi hakkıyla bilmektedir.” (Bakara/29)

Başka bir ayette minnet olarak bize giyimi verdiğini söyler: “Ey Âdemoğulları! Size avret yerlerinizi örtecek giysi ve süslenecek elbise verdik. Takva (Allah’a karşı gelmekten sakınma) elbisesi var ya, işte o daha hayırlıdır. Bu (giysiler), Allah’ın rahmetinin alametlerindendir. Belki öğüt alırlar (diye onları insanlara verdik).” (Araf 26)

Her kim belirli bir elbisenin veya belirli bir rengin haram olduğunu iddia ederse delil getirmesi gerekir.

İkincisi:

İlim ehli erkeğin üç renkte elbise giymesi hususunda ihtilaf etmiştir.

1-Saf kırmızı renk, başka bir renkle karışımı olmayan sade kırmızı renk. Ancak başka bir renkle karışımı varsa caiz olduğuna dair ittifak etmişlerdir. Daha detaylı bilgi için (8341) nolu sorunun cevabına bakınız.

2-Aspir bitkisinden elde edilen kırmızı renk ile boyanan elbise. Ancak aspir dışında kırmızı renk ise birinci madde ile ilgilidir.

3-Safran ile boyanan elbise. Safran dışında sarı renk ile boyanan elbise ise alimlerin ittifakına göre caizdir.

Aspir ile renklendirilen elbise hususunda ise alimler üç görüş belirtmiştir:

a-Haram olması, Zahiriler ve İbn Kayyım bu görüştedirler.

Delilleri: Abdullah bin Amr bin As şöyle dedi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem, benim üzerimde aspirle boyanmış iki elbise gördüğünde şöyle dedi: "Bu kafirlerin elbisesidir. Bunları giyme" (Muslim 2077)

Başka bir rivayette: "Annen mi bunu sana emretti? Ben de: Yıkayayım mı? Diye sordum. Rasulullah: bilakis onları yak dedi.

Ayrıca Ali Radiyallahu anhu'dan rivayetle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem aspirle boyanmış elbisenin giyimini yasakladır. (Muslim 2078)

b-Mekruh olması

Hanefi, Malikiler ve Hanbelilerin mütemet görüştür.

Delilleri şudur: Yukarıda bahsi geçen yasaklama kerahet yasağıdır. Zira Bera bin Azib Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre şöyle dedi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'i kırmızı bir elbisede gördüm. (Buhari 3551, Muslim 2337)

c-Caiz olması

Bu da Şafii mezhebidir. (el Mecmu 4/450, el Muğni 2/299, el Muhalle 4/64, Tehzib sünen Ebi Davud 11/117, Haşiye bin Abidirn 5/228)

tercihli olarak görünen –Allah daha iyi bilir- haram olduğudur. Çünkü yasaklamada asıl olan haram

olmasıdır. Ayrıca Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem kırmızı elbise giymesi aspir ile boyanmış zorunluluğu yoktur. Belki aspir dışında başka bir kırmızı maddeyle boyanmıştır. (Mealim el Sünen 4/179)

safran ile boyanan elbise ise alimler üç görüş bildirmiştir:

Şafiiler ve Hanbelilerin bir görüşüne göre erkeğin safran ile boyanmış elbise giymek haramdır. Tercihli görüş budur. Bu konuda delil: Enes Radiyallahu anhuşöyle dedi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem erkeğin safran ile boyanmış elbise giymesini yasakladı. (Buhari 5846, Muslim 2101)

Şeyh İbn Useymin Rahimehullah şöyle dedi:

Doğru görüşe göre erkeğin aspir veya safran ile boyanmış elbise giymesi haramdır. (el Şerhulmumti 2/218)

El Temhid 2/180, el İnsaf 1/481, el Muhalle 4/76, el Mecmu 4/449, Haşiye bin Abidin 5/228, el Muğni 2/299

Üçüncüsü:

Bunların dışında kalan renklerde ilim ehli caizliği hususunda ihtilafa düşmemiştir. Bilakis bu konuda ittifak ettiklerini şöyle naklettiler:

Nevevi, El mecmu 4/337: Beyaz, kırmızı, sarı, yeşil, çizgili vb. renkte elbise giymek caizdir. bu konuda ihtilaf olmadığı gibi mekruh değiller.

El Mevsua el Fıkhiye 6/132-136:

Fıkıh alimleri, beyaz elbise giymenin müstehap olduğunu dair ittifak etmiştir.

Safran ve aspirli olmaması şartıyla sarı renkte elbise giymenin caiz olduğuna dair fıkıh alimleri ittifak etmiştir.

En iyisini Allah bilir.